

Rollende stenen

Ander werk van Merijn de Boer

Nestlieders (verhalen, 2011)

Lucy B. en C.W. van der Hoogtprijs 2012

De nacht (roman, 2014)

't Jagthuys (roman, 2016)

De geur van miljoenen (verhalen, 2018)

De Saamhorigheidsgroep (roman, 2020)

BNG Bank Literatuurprijs 2020, De Inktap 2022

Het Surinamedagboek (roman, 2023)

Lieve Hannibal. Schrijver in New York, Jeruzalem en Tunesië
(columns en essays, 2024)

Merijn de Boer

Rollende stenen

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV
2026

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een
projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Copyright © 2026 Merijn de Boer

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
Em. Querido's Uitgeverij BV, Weteringschans 259,
1017 XJ Amsterdam. Ook tekst- en datamining van deze
uitgave is niet toegestaan zonder schriftelijke
toestemming van de uitgeverij.

Voor de productie van de boeken van Querido wordt alleen
gebruikgemaakt van duurzaam en verantwoord
geproduceerd papier.

Omslag Bram Kleiweg
Omslagbeeld Paul Sibra (1889-1951),
Vue de Sidi Bou Saïd, 1920
Foto auteur Loek Buter
Binnenwerk Perfect Service, Reeuwijk

ISBN 978 90 253 2190 1 / NUR 301
www.querido.nl

Voor Sabrina

Inhoud

Daantje

9

Onder huismannen

53

Epiloog

179

Daantje

1

Als ik haar niet had ontmoet, had ik waarschijnlijk nooit liefde ervaren (in deze enorme mate, bedoel ik). Dan was ik gewoon altijd kalm en tevreden in Amsterdam gebleven, met mijn onbenullige baantjes, mijn boeken, dezelfde vrienden. Dan had ik nooit in Tunesië gewoond. Dan was ik niet in dat wonderlijke milieu van Nederlandse huismannen in het buitenland beland.

Het is achteraf haast niet te bevatten hoe ingrijpend mijn leven gedurende een paar maanden veranderde.

Toen ik haar leerde kennen, was ik dertig. Ik had een banale studie gedaan (communicatiewetenschappen) en het ontbrak me in de ogen van anderen (of nou ja, ook wel in de ogen van mijzelf) aan visie. Ik vond het woord 'lapzwans' uitstekend van toepassing op mij, zonder dat ik er een negatieve connotatie aan verleende.

Waarschijnlijk was ik zo geworden door mijn

comfortabele jeugd. Ik groeide ontspannen op in Bergen aan Zee, als enig kind onder de hoede van twee rustige, vriendelijke ouders die me achttien jaar lang in de watten legden. Afwassen, opruimen of koken: dat hoefde ik allemaal niet. Ik lag voornamelijk op een chaise longue voor de televisie.

Na mijn eindexamen woonde ik in een groot studentenhuis te midden van ambitieuze jongens die het gingen maken in het leven. Over een paar jaar hadden ze een goede baan, een huis en een gezin. Daar twijfelde niemand aan. Zijzelf nog het minst.

Of dat voor mij ook was weggelegd... Dat leek me niet. Maar ik leefde er niet minder gelukkig door.

Ik had toen al besloten dat ik de rest van mijn leven wilde inrichten op een zo aangenaam mogelijke manier. Voor mij kwam dat neer op boeken lezen, films kijken, schermen, tennissen en veel tijd doorbrengen met vrienden. Ik merkte al snel dat ik hierin anders was dan de meeste mensen. Mijn huisgenoten wilden presteren. Ze wilden excelleren in een bepaald vakgebied. Of ze wilden gewoon veel geld verdienen. Ik keek eerlijk gezegd neer op deze platte verlangens.

Als mij werd gevraagd: 'Wat wil je bereiken in het leven?', dan antwoordde ik, naar waarheid en tevredenheid: 'Niets.'

Voor mij zat de waarde van het leven in andere

kwesties. Zoals vriendschap, of het idee van liefde, of de schoonheid van kunst. In het geluksgevoel dat me kon overvallen als ik 's ochtends vroeg ging hardlopen door het nog stille Vondelpark; of tijdens een middag in een leeg café met een boek terwijl het buiten regende.

Ik moest natuurlijk wel geld verdienen, net als iedereen. Maar ik koos ervoor om mijn levensgeluk, voldoening of eigenliefde niet uit werken te halen. Mijn voorkeur ging uit naar werk dat me zo min mogelijk energie kostte, zodat ik buiten arbeidstijd kon doen waar ik gelukkig van werd. Ik had allerlei baantjes via een uitzendbureau. Niet helemaal een bevredigende oplossing, maar voorlopig was het prima zo.

Via dat uitzendbureau belandde ik onder meer op een meubelbeurs in Amsterdam-Zuid.

Ze hadden me op die beurs een wat ondankbare taak gegeven. Ik stond in een gang tussen twee hallen, naast een rij potten met struiken. Het was de bedoeling dat het publiek dat van de ene kant kwam linksom ging en het publiek van de andere kant rechtsom. Rechtsom ging alleen wel via een kleine omweg. Niemand had zin in die omweg. De bezoekers walsten dwars door de struiken heen.

Mijn taak was het om ze daarvan te weerhouden. Voortdurend vroeg ik: 'Pardon, vindt u het misschien heel erg om niet door de struiken te lopen?' Hoe beleefder ik het vroeg, hoe lomper de reactie

meestal was. Sowieso trok niemand zich iets van me aan.

Al halverwege de dag was er weinig overgebleven van die buxusstruikjes. Op de grond lag groene confetti.

Licht ongemakkelijk was dat ik verschillende ouders van oud-klasgenoten tegenkwam. Ze vroegen een beetje bezorgd waarom ik hier werkte en vertelden daarna over de successen van hun kinderen.

Ja, op zulke momenten kostte het me enige moeite om vol te houden dat ik neerkeek op maatschappelijke ambities. Ik kon zelf wel tevreden zijn, maar als iedereen me zag als een mislukkeling, deed dat toch afbreuk aan mijn levensgeluk. Ik raakte een beetje in mineur, staande naast die buxusstruikjes. En toen kwam Daantje op me af.

Ik weet nog precies wat ik dacht en voelde toen ik haar zag, en ook hoe het kwam dat ik dat voelde: door haar lach en haar vrolijkheid, en ook door een mond en bruine ogen die ik intimiderend mooi vond.

‘Hallo meneer, wat is er in die andere hal?’ (Met dat ‘meneer’ had ze me eigenlijk al.)

‘Dag mevrouw,’ antwoordde ik, ‘daar hebben ze banken en stoelen.’

‘Ah,’ zei ze, ‘en ik zoek een stoel.’

In haar hand hield ze een plattegrondje. Ik ging naast haar staan. Het voelde meteen behaaglijk om

dicht bij haar te zijn. Op het kaartje wees ik waar de stoelen stonden. Mijn vinger was vlak bij haar vingers. Ze waren mooi, die vingers. Aandoenlijk op de een of andere manier. Een minuscule robijn in een gouden ring. Smalle polsen. Een oranje elastiekje om de rechter. Kortgeknipte nagels.

‘Loop je mee anders?’ vroeg ze.

‘Ja, is goed,’ antwoordde ik. ‘We moeten hier rechtsom.’ Ik aarzelde even. ‘Of weet je, laat ook maar.’ Ik stapte tussen twee struikjes, schoof zelfs een pot opzij om wat meer ruimte voor haar te maken, en we namen de korte route.

Op de stoelenafdeling liepen we een beetje rond. Verrukkelijk zenuwachtig voelde ik me. We deden allebei giechelig. Ik wilde haar helpen met het kiezen van een stoel, maar ze was helemaal niet meer in stoelen geïnteresseerd. Ze keek steeds naar me en ik merkte het. We stonden voor een kikkergroene stoel en ik zei: ‘Wat een ontzettend lelijke stoel is dit.’

‘Ja,’ zei ze, ‘echt afgrijselijk.’ En toen verdween ineens die giecheligheid. We keken elkaar in de ogen, staande voor die lelijke stoel, terwijl iets in haar oogopslag zich verdiepte. Haar glimlach zakte weg en maakte plaats voor iets serieuzers.

‘Zullen we hier weggaan?’ vroeg ze.

‘Ja,’ zei ik, ‘laten we gaan.’

Dat ik eigenlijk nog twee uur moest werken maakte me niet uit.

We stapten in een tram en ringeldentingelden door de zonnige stad. Ze droeg een witte haarband, had een spijkerjasje aan en over haar schouder hing een leren tas uit een exotisch land met allerlei munten erop. We gingen niet zitten maar bleven staan, met onze handen aan dezelfde metalen stang, slechts een paar centimeter van elkaar af. Ik legde haar mijn levensfilosofie uit. Dat ik dat werk op de meubelbeurs deed omdat ik mijn energie niet wilde verspillen aan een serieuze baan. Dat werk voor mij geen rol speelde in het nastreven van mijn levensgeluk. Dat Jacques Gans mijn rolmodel was, een non-conformist die een prachtige roman had geschreven over een grote liefde met wie hij in armoede in Parijs had geleefd.

Ze zei niets terug, lachte alleen maar naar me. En ik besepte dat het niets maar dan ook niets uitmaakte wat ik zei.

Een paar uur lang zaten we in café Mulder op het Weteringcircuit. God, wat voelde ik me levenslustig en zelfverzekerd. Jammer eigenlijk dat dit je maar één keer in je leven overkomt. Want wat mensen ook beweren: het overkomt je maar één keer. En in Mulder twijfelde ik er niet aan dat dit die ene keer was.

We betaalden en liepen naar haar appartement. Na de eerste lantaarnpaal pakte ze mijn hand vast.

Ik had er een idee van gehad, ik had er ontelbare malen over gelezen – maar de eigen ervaring bleek toch compleet anders. Tijdens die namiddag in haar appartement begreep ik ineens waarom en waarvoor een mens leeft. En ik begreep nu ook dat alles van de afgelopen jaren, met meisjes, vriendinnetjes, dat het allemaal slechts tijdverdrijf was geweest. Leuk tijdverdrijf, maar oppervlakkig.

Zo'n vierentwintig uur later, nadat we samen hadden geluncht, of ontbeten eigenlijk, op het terras van een café bij de Magere Brug, namen we afscheid van elkaar. Op het midden van die brug. Terwijl het water van de Amstel onder ons voorbijstroomde. Er gingen minuten voorbij. Een uur misschien wel. Steeds weer liep zij weg, de ene kant op, en ik de andere. Steeds weer holde ik naar haar terug, of zij naar mij. Telkens was daar de hereniging, die het afscheid onschadelijk maakte. We konden er geen genoeg van krijgen, van dit spelletje. Pas toen een colonne toeristen ons moment kwam verstoren, hét moment in ons leven misschien wel, het moment in mijn leven in elk geval, lieten we elkaar los en zwaaiden we naar elkaar vanaf de overkant – tot een woonboot me het zicht op haar benam.

In de weken die volgden gingen we voortdurend uit eten en naar de bioscoop. Er was een warme lentemiddag waarop we kaartjes kochten voor een

urenlange Italiaanse zwart-witfilm uit de jaren vijftig. We waren de enige bezoekers. Het doeklicht scheen soms op haar wang of een stukje van haar zij. Telkens wanneer een lichaamsdeel oplichtte, ging er een betrap schokje door me heen, voelde ik me opgelucht als het weer donker was. Soms – er was een wat mij betreft veel te lange scène in de Italiaanse velden op een verblindende zomerdag – schortten we onze bezigheden op, zachtjes hijgend en ongeduldig, tot de acteurs eindelijk een donkere kamer in liepen waar ze met elkaar begonnen te discussiëren. Dank, dank, dacht ik, luisterend naar het drukke Italiaanse geklets dat door de bioscoopzaal schalde. Terwijl er ook momenten waren dat ik juist blij was met dat licht op haar gezicht. Tevreden en gelukkig keek ze voor zich uit, ontspannen onderuitgezakt in haar stoel. Haar hand was loom op mijn bovenbeen achtergebleven, met de pols naar boven. En dan ineens draaide ze zich in dat licht naar me toe en keek ze me aan met die ogen van haar en die mond. We vonden het prima dat de film vier uur duurde.

Het schemerde toen we hand in hand naar buiten liepen. Ik pakte mijn fiets en wachtte tot ze de hare had gevonden. Tientallen mensen passeerden me, druk met elkaar pratend. Allemaal raasden ze langs me, terwijl ik naast het fietspad stond, met één voet op de grond. En toen zag ik Daantje plotseling weer, te midden van al die onbekenden, in de

drukte. Amper twee minuten waren we uit elkaar geweest.

‘Ha!’ riep ik blij, en zij riep: ‘Ha!’ En in dat ‘Ha!’ zat alles.

We fietsten naar ’t Blauwe Theehuis, waar we tot sluitingstijd op het terras hebben gezeten.